

HISTÒRIA D'UNA REVISTA

L'EXPOSICIÓ «MÈTODE: 100 NÚMEROS DE CIÈNCIA» ARRIBA A LA SALA OBERTA DE LA NAU

Susanna Ligeró

A finals de febrer de 2019 es publicava el número 100 de MÈTODE. La «Revista de Difusió de la Investigació de la Universitat de València» assenyalava aquesta fita amb una doble portada especial, un monogràfic dedicat als reptes presents i futurs de la ciència, i l'inici d'un cicle de conferències al voltant d'aquests desafiaments. Encara mancava, però, el colofó de les celebracions, que va produir-se el passat dijous 16 de maig amb la inauguració de l'exposició «MÈTODE: 100 números de ciència» a la Sala Oberta del Centre Cultural La Nau organitzada conjuntament amb el Vicerectorat de Cultura de la Universitat de València. A l'esdeveniment van acudir nombrosos membres del món acadèmic i de la cultura i l'art valencians, en bona part persones que han col·laborat i col·laboren amb la revista, i que la fan possible amb les seues aportacions. Periodistes, divulgadors, científics, fotògrafs, artistes... van congregar-se al claustre per a homenatjar aquesta publicació icònica de la Universitat.

Eduardo Alapont

En l'exposició «MÈTODE: 100 números de ciència» a la Sala Oberta de La Nau, el públic pot representar un paper més actiu i fullejar els exemplars de les revistes que pegen del sostre com un catàleg flotant. També en trobaran d'altres «amagats» darrere de les portades que conformen la línia temporal de la paret. Els visitants poden escollir si tornar l'exemplar al lloc o endur-se'l a casa.

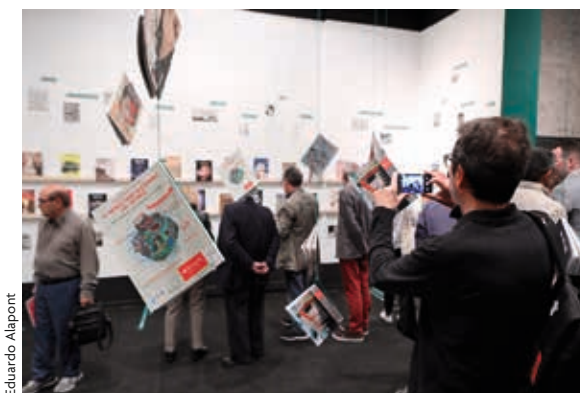
El passat 16 de maig s'inaugurà l'exposició «MÈTODE: 100 números de ciència». L'acte va comptar amb la presència de moltes de les persones que han col·laborat amb la revista al llarg de la seua trajectòria. En la imatge, un moment de la presentació, que va tenir lloc al claustre de La Nau, en la qual van participar Antonio Ariño, vicerector de Cultura i Esport, i el director de MÈTODE, Martí Domínguez.

El vicerector de Cultura i Esport, Antonio Ariño, va ser l'encarregat de donar la benvinguda als assistents i de presentar el director de MÈTODE, el biòleg i escriptor Martí Domínguez. Durant el seu discurs, Domínguez va recalcar la transformació de la revista des que va nàixer l'any 1992 fins a l'actualitat: d'una publicació en blanc i negre i d'abast circumscribit a la comunitat universitària a una revista a tot color que s'edita en tres llengües, que es distribueix per tot l'Estat i que ha sabut adaptar-se al pas del temps i dels formats, així com a l'arribada d'internet i de les xarxes socials. Tant el vicerector com el director de la revista van destacar el caràcter transversal de MÈTODE, i com les seues planes constitueixen la perfecta unió entre ciència i art.

Aquesta evolució de la revista es fa palesa en l'exposició, que podrà visitar-se fins al 15 de setembre en la Sala Oberta de La Nau a València. Les portades de cada número confeccionen una línia temporal complementada amb imatges i destacats extrets de les seues planes, un recull que plasma la varietat de temes que s'han tractat a MÈTODE des de multitud de punts de vista: agricultura, territori, genètica, biodiversitat, exploració espacial, dones i recerca científica... També ocupa un lloc destacat la sèrie de retrats dels homes i dones de ciència que han estat entrevistats a MÈTODE, com John Maddox, Lynn Margulis, Noam Chomsky, Umberto Eco, Richard Dawkins, Margarita Salas o Jocelyn Bell, entre molts més. Al terra, els visitants trobaran assenyalats moments clau des dels inicis de la revista sota la direcció d'Olga Dénia, com ara el

Diversos càrrecs de la Universitat de València van acudir a l'obertura de l'exposició dedicada a MÈTODE en la Sala Oberta de La Nau. En la imatge, d'esquerra a dreta, el vicerector de Cultura i Esport, Antonio Ariño; el científic Pere Puigdomènech, coordinador del número 100; el director de la revista MÈTODE, Martí Domínguez; la consellera d'Agricultura de la Generalitat Valenciana, Elena Cebrián; el vicerector d'Investigació, Carlos Hermenegildo, i la vicerectora d'Innovació i Transferència, M. Dolores Real.

Un dels elements distintius de la revista és la col·laboració constant d'artistes de renom les composicions dels quals acompanyen el monogràfic central i protagonitzen la portada de cada número. En són bons exemples José María Yturralde i Rafael Armengol (en la imatge, esquerra i dreta respectivament). Armengol va il·lustrar el número *Matèria d'art* (número 56), mentre que Yturralde va encarregar-se de posar color al monogràfic *Radiacions* (número 57).

Eduardo Alapont

Un altre element interactiu de l'exposició és el del racó dedicat als «perquè» de MÈTODE, on els visitants poden transmetre les seues qüestions relacionades amb temes científics a través d'un dispositiu electrònic situat a la sala. Les preguntes seran resoltes a la pàgina web de la revista i entre tots els participants se sortejaran cinc subscripcions anuals.

Eduardo Alapont

Entre el públic que omplia la Sala Oberta de La Nau es trobaven moltes personalitats del món de l'art valencià que han aportat el seu talent a les pàgines de MÈTODE. En el centre de la imatge, d'esquerra a dreta, Rebeca Plana, autora de les obres que acompanyen el número 87 (*L'origen de la vida*) i de la portada de l'anuari de 2019 (*The grounds of science*); Ximo Amigó, responsable de la portada del número 59 (*Comprovat científicament*), i Manuel Sáez, les composicions del qual han donat vida al número 100.

disseny de la seua mítica capçalera a càrrec de Daniel Nebot, l'arribada de Martí Domínguez a la direcció, o el naixement de MÈTODE SCIENCE STUDIES JOURNAL, la publicació anual en anglès que ha aconseguit entrar en índexs de revistes científiques tan importants com Scopus o Latindex. L'espai expositiu està acompanyat per un breu vídeo en què col·laboradors de la revista i membres de la Universitat –entre ells la rectora, M. Vicenta Mestre– donen la seua visió del paper de la ciència, la divulgació i el paper que representa MÈTODE en aquest àmbit.

Aquesta exposició, però, no pretén només mostrar, sinó que demana interacció per part d'aquells que la visiten: el centre de la sala queda reservat a la curiositat i la lectura, amb exemplars de la revista que pengen del sostre i conviden a ser oberts, fullejats i llegits. D'altra banda, els «perquè» de MÈTODE, una de les seccions amb més èxit de la seua pàgina web, es desvirtualitzen en un dels racons de la sala, en format de fullets que els visitants poden endur-se amb ells. També poden llançar noves preguntes allà mateix gràcies a l'aplicació web dissenyada per a l'ocasió: a través de l'adreça <perques.metode.cat/> (accessible des de qualsevol dispositiu), qui ho desitge pot enviar la seua pregunta de ciència. Les qüestions aniran sent resoltes a la pàgina web de MÈTODE i entre totes les persones participants se sortejaran cinc subscripcions anuals a la revista.

La inauguració de l'exposició va estar precedida per la conferència de Pere Puigdomènech sobre el futur de l'alimentació, la tercera del cicle «Els grans reptes de la ciència», organitzat per MÈTODE i per l'Escola Europea de Pensament Lluís Vives amb motiu dels 100 números de la revista. Per aquest cicle han passat també el professor de la Universitat de Colorado-Boulder Maxwell Boykoff; la investigadora de l'Institut de Robòtica i Informàtica Industrial Carme Torras; la professora de genètica de la Universitat de Barcelona Gemma Marfany, i el biòleg especialitzat en neurociència Xurxo Mariño, que va cloure el cicle el 5 de juny amb la seua conferència «En busca de la mente». Amb les seues intervencions, tots cinc van captivar el públic de l'Aula Magna de La Nau i van esperonar un profitós debat sobre temes clau de l'actualitat, no només científica, sinó també política i social: el canvi climàtic, l'arribada dels robots a l'àmbit social, els reptes de la producció d'aliments, els dilemes ètics que suscita l'edició genètica i la cerca de la ment autoconscient.

MÈTODE tanca així el seu període de celebracions i mira ara cap a una nova etapa, amb nous temes, noves perspectives i nous columnistes, que justament s'estrenen en aquest número que teniu a les mans. ➡

Susanna Ligeró. Periodista i traductora, revista MÈTODE (València).